

Universitätsbibliothek Paderborn

**Joannis Pierii Valeriani Bellunensis Hieroglyphica, Sive De
Sacris Ægyptiorum Aliarumque Gentium Literis,
Commentariorum Libri LVIII**

Valeriano, Pierio

[Lipsiae] ; Francofurti Ad Moenum, 1678

Dialectica.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14259

DE ARANEO. CAP. XLVII.

Importunum forte videatur inse^{stis} his, atque iisdem volatilibus Araneum aggregare: sed traxit me bestiola levitas propemodum volatilis, ut inter h^{ac} locum ei constituerem. Præterea, veluti nullus est illi angulus impervius, haudquam ulla erit invidia, si hujus quoque commentarii in gulum occuparit.

INANE OPUS. CAP. XLVIII.

Huc spectat illud Africani apud Fe-
Ex carmine quidem Catulliano, per Araneum inane opus, nulliusque pretii aut momenti remi-
gnificari didicimus, ubi de se ipse jocatus ait:

Nam tui Catulli

Plenus sacculus est Aranearum.

ne arcu- tua est ple- na aranea. Quod sibi desumpit Lucianus in Pseudologista, εὐρῶν ἀράχην μετὰ, carie & aranea oppo-
ritum. Verum & ex historiæ sacrae scriptoribus, significatum, idem Präfulibus nostris non improbatum
accipimus. Eo siquidem tempore atque hora, qua Gregorius Patriarcha Constantinopolitanus &
Macarius, & Pyrrhus, & socii qui unam in Domino nostro Iesu Christo naturam & voluntatem af-
ferebant, centum & quinquaginta Präfulum sententia damnati sunt, plurimæ Araneorum telz, ma-
xima omnium admiratione, in medium populum cecidere: ex quo significatum est, eas heretico-
rum fordes Araneorum instar inanes fuisse, eoque conventu solemnique judicio disseatas esse. No-
nagesimo sane Psalmo de infirmitate hujusmodi legas: *Anni nostri quasi Aranea reputantur: nam*
magna cura & ingenti labore contexitur, ob tenuitatem vero minimò quolibet occursum dissipatur.
Psalm. 90. Alio Psalmo: *Tabescere fecisti velut araneam animam meam,* super eadem imbecillitate humana de-
ctum volunt. Et earum telz, ut Eucherius, concupiscentiæ nostræ opera sunt, quæ nulla densitas fo-
Psalm. 34. liditate, venti cujuslibet humani injuria exposita. Apud alios ita interpretatum invenias: *Exile ad modum animal est Aranea, & anima flagellis & amaritudine conscientia perculta macerata, attenua- videtur: contra, cum genio dat operam, pinguiscere dicitur; & opipare saginari.* Sunt qui ex Hebreis
co non Araneam, sed Tineam hic ponant.

PLUVIA. CAP. XLIX.

Probabantur dies missus **A**lioqui tela hujusmodi futura indicium est pluvia: quod animal id sereno texere quodammodo
sit futurus, prædibinat, quibus ambobus opera sua dissipari contingit: nubilum vero, ut pote crassiore glutinosioreque,
enim s^{er}uos ejus operis tenuitati commodiorem experitur.

Plin. lib. II.

cap. 10.

Hoc ab A-

nabaride,

Vel à Solo-

l. 7. cap. 2.

Diogenes

Lær. libro

cap. 3.

Plutarcb. in

Apophth.

Opinio Ari-

stonis de

Dialectica.

cap. 10.

Araneas Ariston Chius Dialecticorum sermones intelligebat, quæ quidem artificiose admo-

dum elaboratae essent, nulli vero inservirent usui.

Eamdem idem disciplinam

ceno in viis jacenti

assimilabat, nulli quippe utilitatibus esse, ingredientibus autem & impedimento & molestia.

Idem eos

qui disciplina huic operæ curiosius darent, iis qui Cancros largè vescentur similes esse dicitabat;

exigui

LEGUM INEQUALITAS. CAP. L.

Vulgus vero non inepte p^r Aranearum telas & retia, apto admodum hieroglyphico legum
notat inæqualitatem? propterea quod veluti Musca & volatilia alia pusilla sⁱ in eas incidente,
capiuntur & pereunt, fortiora vero animalia perrupto texto facile quoquo liberit elabuntur ita le-
ges imbecillam & tenuem plebeculam cohibent atque castigant, posterioribus vero nihil adversari.
tur, qui eas ex arbitrio tollunt, scindunt, abrogant, & refugunt. At non ita Antiochus tertius, qui c^o
vitaribus sibi subditis scriperat, ut si quid umquam per literas mandaslet quod legibus adver-
tur, ne curarent, tamquam illud esset se nesciente scriptum.

DIALECTICA. CAP. LI.

PEr Araneas Ariston Chius Dialecticorum sermones intelligebat, quæ quidem artificiose admo-
dum elaboratae essent, nulli vero inservirent usui. Eamdem idem disciplinam ceno in viis jacenti
assimilabat, nulli quippe utilitatibus esse, ingredientibus autem & impedimento & molestia. Idem eos
qui disciplina huic operæ curiosius darent, iis qui Cancros largè vescentur similes esse dicitabat;

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

A exigui enim cibi causa circa magnum testarum cumulum occupari. Dialektica vero omnem Zeno Philosphus justis quidem mensuris comparabat, quibus tamen ejus artis periti non triticum aut utille quidpiam metirentur, sed paleas, aut quisquiliis & alia id genus.

DE TIPPULA. CAP. LII.

V Erum ecce tibi Tippulam, mihi nihil tale cogitanti neque sententi, ex improviso huc irrupisse, quare quid ea quoque sibi velit videamus: etiam si nihil ab Agyptiis, quod meminerim, super ea traditum habeatur.

LEVITAS. CAP. LIII.

Sunt qui summam levitatem, utputa quam Maro de Camilla canit, per Tippulam apte significari ^{Anti.lib.10} posse dicant. Bestiolæ quippe genus id sex pedibus præditum, sed tantæ levitatis, ut super aquam currens non desideat. Hinc Plautus, *Neg. Tippula levius est pondus, quam fides lenonia.*

JOANNIS PIERII VALERIANI

HIEROGLYPHICORUM

LIBER XXVII.

DE IIS QUÆ PER DELPHINUM ET
POLYPUM SIGNIFICANTUR

Ex Sacris Agyptiorum literis.

AD NOBILISS. MAXIMEQUE REVERENDUM JOAN. GRIMANUM
PATRIARCHAM AQUILEGIENS.

DUSTRICIS diebus, qui proxime preterierunt, cum plenissime Praeful purificationis ergo pulvinaria septem te secuti invisisemus, essentq; una tecum eruditissimi viri Angelus Colotius, Baptista Calius, Pimpinellus, Antonius Maroficanus, & Petrus Alexander; quibus candidius nil terra tulit, quorum commendatione tuam ego amicitiam recens indeptus enam, multaq; inter equitandum de ambitioſſimo monimentorum studio, quod veteribus illis adeo placuerat, ultra citrog; dicerentur: suggerebant enim argumentum toti disjectorum paſſim edificiorum moles tam immanes, que tota generatione nostra occurrerant, magnamq; dicendi materiam subministrabat arcana illa pingendi calandig; ratio, que apud eos fuisset, qui mutam quandam orationem per rerum imagines mente concipiendam, non ullo vocis sono, litenrumve complexi enunciandam excogitassent, authoribus dubio procul Agypti sacerdotibus, quos universæ mox nationes, ubi ulla rerum disciplina vigeat, tacito consensu cunctis in operibus imitari studiuerint. Sub hoc sermone Quirinalem prætervecli, ad altæ semita latus defleximus, in horos tuos, abi antiquissimi operis templum olim fuit, in quo ruinis obruto signa etiamnum plenaq; vetustissima sub ruderibus subterranei ejus templi reperta à vobis fuerant, ad quæ spectanda magna ingenuarum multitudo confluerebat. Inter ea autem opera, præcipuum erat Veneris simulacrum, que Cupidinem manus regebat, ipse vero Delphinum cauda apprebensum surrigebat, ille Polypum juxta Cupidinis pedes baren- tem solo mordicus appreberentur. Hic tu, qui veterum operibus adeo delectaris, quarebas, quid id sibi vellet argumentum. Neq; abenant ex loci curatoribus qui visitantium opiniones exceperant innumeras, plurimum vero quirem temere factam arbitrabantur, animaliaq; illa ad ornatum tantum apposita putarent: vel si quod in eare consilium fuisset, certe non ullum aliud, nisi ut statua pene nude aliquo firmarentur fulcimento, facile lapsura misericordia bujumodi veluti adglutinata præsepitæq; sufficiarentur, neq; alterius cuiusquam res significationem præ se ferre, nisi quis dicaret, Venerem mari oram, maternisq; pecoribus Cupidinem abdandiri. Tuq; mi Domine, ad me conversus, quid super hoc mibi videretur postulas. Ego autem